

Licitația de spectru în benzile de 800, 900, 1800 și 2600 MHz

1. Introducere

În acest an, ANCOM scoate la licitație toate frecvențele radio din benzile de 800, 900, 1800 și 2600 de MHz care vor fi folosite pentru servicii de comunicații mobile până în anul 2029. Este prima oară când, în România, frecvențele radio se acordă printr-o procedură de selecție competitivă și este, totodată, cea mai mare cantitate de spectru care se alocă în țara noastră printr-o singură procedură.

Prin această procedură, ANCOM urmărește maximizarea beneficiilor economice și sociale pentru societate, operatori și utilizatori deopotrivă, prin alocarea și utilizarea eficientă a cât mai multor frecvențe disponibile, respectiv creșterea acoperirii cu servicii de acces la internet în bandă largă. Autoritatea și-a propus, de asemenea, să stabilească și să obțină valoarea reală a acestei resurse limitate și să stimuleze concurența, investițiile și inovația pe piața de comunicații.

În funcție de durata și data de începere a valabilității licențelor, ANCOM va aloca 2 tipuri de licențe:

- licențe valabile în perioada 01.01.2012 – 05.04.2014 (în benzile de 900 și 1800 MHz deținute în prezent de Orange și Vodafone);
- licențe valabile în perioada 06.04.2014 – 05.04.2029 (pentru toate frecvențele, inclusiv cele deținute în prezent de Orange și Vodafone).

Licențele se vor acorda cu respectarea principiului neutralității tehnologice.

2. Consultare publică

ANCOM a publicat astăzi spre consultare publică un pachet de documente format din proiectul Deciziei privind organizarea procedurii de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, un document de informare privind procedura de selecție (Caietul de sarcini), proiectul de Decizie ce stabilește tariful de utilizare a spectrului ce urmează a fi achitat de către titularii licențelor de comunicații mobile. Proiectul de hotărâre de guvern pentru stabilirea valorilor minime ale taxelor de licență va fi publicat și de ANCOM, imediat ce acesta va fi avizat de Secretariatul General al Guvernului.

ANCOM propune ca alocarea benzilor de frecvențe să se facă printr-o procedură de selecție competitivă – licitație deschisă, ascendentă, multi-benzi și multi-runde pentru loturi de 5 MHz cu durata de 15 luni și respectiv de 15 ani, în funcție de calendarul de eliberare a frecvențelor.

Resursele de spectru scoase la licitație permit intrarea unui nou jucător pe piața de comunicații mobile din România, pe lângă cei existenți. În același timp, licitația nu le garantează acestora din urmă păstrarea licențelor deținute în prezent. ANCOM a analizat cu seriozitate situația și are convingerea că procedura pe care o propune va crea premisele pentru asigurarea continuității serviciilor de comunicații mobile pentru toți utilizatorii din România.

Consultarea publică se va încheia în data de 17 aprilie 2012.

3. Calendar al demersurilor pregătitoare pentru licitația de spectru

Activitate	Termen
Publicarea spre consultare publică a documentelor licitației	14 martie 2012
Termen de primire a observațiilor pe toate documentele supuse consultării publice	17 aprilie 2012
Analiza observațiilor primite în cursul procedurii de consultare publică și modificarea, dacă este cazul, a documentelor licitației	1-2 săptămâni
Adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind eliberarea benzilor de frecvențe radio 830-862 MHz, 1747,5-1785 MHz, 1842,5-1880 MHz și 2500-2690 MHz, aflată în prezent în stadiul de proiect supus consultării publice, publicarea și intrarea în vigoare a acesteia	înainte de adoptarea documentelor de licitație
Adoptarea de către Secretariatul General al Guvernului, la propunerea ANCOM, a proiectului de hotărâre a Guvernului privind quantumul taxei de licență pentru licențele ce vor fi acordate prin procedura de selecție, adoptarea în Guvern, publicarea și intrarea în vigoare a acesteia	înainte de adoptarea documentelor de licitație
Adoptarea și publicarea versiunilor finale ale documentelor de licitație	~1 mai 2012

4. Mecanismul de desfășurare al procedurii de selecție

I. Depunerea candidaturilor

Dosarul de candidatură trebuie să conțină documente de prezentare a situației candidatului, din care să rezulte, printre altele, îndeplinirea obligațiilor față de bugetul de stat, bugetele asigurărilor sociale și fondurilor speciale. Dosarul va mai conține proiectul rețelei și scrisoarea de garanție bancară.

Scrisoarea de garanție bancară

Participanții vor depune, împreună cu oferta inițială, o scrisoare de garanție bancară în valoare de 50% din prețul ofertei inițiale, care va fi încasată de către ANCOM în cazul încălcării regulilor de participare la licitație sau în cazul în care, după încheierea licitației, participantul decide să nu achiziționeze drepturile de utilizare a frecvențelor radio pe care le-a câștigat sau nu achită până la scadență prețul final datorat cu titlul de taxă de licență.

Dosarul de candidatură va conține oferta inițială care va indica numărul de blocuri pe care candidatul dorește să le achiziționeze în fiecare dintre categoriile de spectru disponibile. Fiecare bloc are asociat un preț de pornire (sau preț minim) și un număr de puncte de eligibilitate (conform tabelului de la capitolul 4).

Punctele de eligibilitate

Punctele de eligibilitate reprezintă cotații ale blocurilor de frecvențe scoase la licitație, cu rol de „monedă de schimb” la dobândirea drepturilor de utilizare corespunzătoare respectivelor blocuri. Ofertanții „achiziționează” odată cu depunerea formularului de ofertă inițial și a garanției de participare un anumit buget de puncte de eligibilitate care corespunde unei cantități maxime de frecvențe abstracte (neindividualizate), din orice bandă, pentru care un ofertant poate depune ofertă în cadrul licitației. Pe parcursul licitației, ofertanții pot decide să schimbe frecvențele pentru care ofertează, dar în limita bugetului de puncte de eligibilitate obținut inițial. Dacă ofertantul licitează pentru un set de blocuri cu buget total de puncte de eligibilitate mai mic decât cel obținut inițial, toate ofertele următoare se vor încadra în acest nou buget de puncte de eligibilitate. Acest mecanism este menit să stimuleze ofertanții să rămână în cursă până la epuizarea rundelor primare.

II. Etapa de calificare

Pentru a putea fi admis în etapele ulterioare ale procedurii de selecție, candidatul trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, criteriile de calificare stabilite de ANCOM. După încheierea evaluării dosarelor de candidatură, Comisia va comunica fiecărui candidat admiterea sau respingerea candidaturii sale.

Comisia evaluează apoi nivelul cererii agregate de blocuri de frecvențe în cadrul fiecărei categorii de la A la G, pe baza formularelor de candidatură depuse de candidații calificați, și poate lua una din următoarele decizii:

- organizarea etapei de licitație începând cu runda primare, în cazul în care cererea agregată depășește numărul de blocuri de frecvențe disponibile în cadrul procedurii de selecție în cel puțin o categorie;
- organizarea etapei de licitație începând cu runda/rundele suplimentare, în cazul în care cererea agregată nu depășește numărul de blocuri de frecvențe disponibile în cadrul procedurii de selecție în nicio categorie și rămân blocuri pentru care nu există cerere;

- organizarea directă a runde de alocare, în cazul în care cererea agregată nu depășește numărul de blocuri de frecvențe disponibile în cadrul procedurii de selecție în nicio categorie și nu rămân blocuri pentru care nu există cerere.

Runda de alocare se va organiza în toate cazurile, pentru a se stabili poziționarea în bandă a blocurilor licitate.

III. Etapa de licitație

Etapa de licitație este etapa principală care constă dintr-una sau mai multe runde primare, urmate de una sau mai multe runde suplimentare, dacă este cazul, și de o rundă de alocare.

A. Runde primare de ofertare

Dacă în etapa de calificare se înregistrează o cerere mai mare de blocuri într-o anumită bandă decât numărul de blocuri disponibile, se organizează runde primare de ofertare în care prețul acestor blocuri va crește până când numărul de blocuri licitate va fi egal cu, sau mai mic decât numărul de blocuri disponibile și atunci se vor stabili ofertele câștigătoare.

Procentul cu care va crește prețul fiecărui bloc la fiecare rundă va fi stabilit de Comisia de licitație.

În urma rundelor primare se determină ofertele câștigătoare, respectiv ofertanții câștigători pentru blocuri abstracte de frecvențe (fără localizare în banda de frecvență), precum și prețurile de bază pe care trebuie să le plătească ofertanții câștigători.

B. Runde suplimentare de ofertare

În cazul în care în urma ofertelor inițiale sau a rundelor primare au rămas blocuri abstracte de frecvențe neadjudicate, ANCOM poate decide să organizeze runde suplimentare de ofertare. În oricare dintre aceste runde, fiecare ofertant va putea prezenta o ofertă în care va indica unul sau mai multe pachete formate din unul sau mai multe blocuri, precum și suma pe care este dispus să o achite pentru achiziționarea fiecărui asemenea pachet. Nu există limite maxime în privința sumei oferite, însă prețul oferit nu poate fi mai mic decât ultima sumă oferită pentru un bloc similar de frecvențe.

În runda/rundele suplimentare au acces toți ofertanții, indiferent de eligibilitatea de care aceștia dispuneau la încheierea rundelor primare și indiferent dacă au obținut sau nu blocuri de frecvențe în urma rundelor primare.

În urma runde/rundelor suplimentare se determină ofertele câștigătoare, respectiv ofertanții câștigători pentru blocurile abstracte de frecvențe (fără localizare în banda de frecvență) rămase neadjudicate până în rundele suplimentare, precum și prețurile de bază pe care trebuie să le plătească aceștia.

C. Runda de alocare

Lărgimile de bandă exacte și limitele de bandă ale blocurilor alocate vor fi stabilite în ultima rundă a licitației, runda de alocare, în care va avea loc repartizarea pe fiecare ofertant câștigător a blocurilor de frecvențe concrete. Ofertantul câștigător care dorește un plasament preferențial în bandă al blocurilor câștigate va depune o ofertă în care va indica suma pe care este dispus s-o achite pentru

alocarea preferată de frecvențe în fiecare bandă, în plus față de prețul de bază total determinat în urma rundelor primare și/sau suplimentare.

La încheierea etapei de licitație, Comisia:

- va determina prețul final pe care fiecare ofertant câștigător va trebui să îl achite pentru obținerea drepturilor de utilizare a blocurilor de frecvențe adjudicate de ofertantul respectiv, care reprezintă suma dintre prețul de bază determinat în urma rundelor primare sau suplimentare și prețul suplimentar determinat în urma rundeii de alocare; acest preț final va fi anunțat odată cu rezultatele procedurii, în etapa de acordare a licențelor;
- va comunica ofertanților care nu au obținut drepturi de utilizare în cadrul procedurii termenul în care urmează să li se restituie garanția de participare.

IV. Etapa de acordare a licențelor

Taxele de licență datorate de ofertanții câștigători vor fi achitate până la data de 31.10.2012 pentru categoriile B și D, respectiv până la data de 30.06.2013 pentru celelalte categorii de blocuri.

Licențele se acordă ofertanților câștigători astfel:

- pentru blocurile din categoriile B și D, cel târziu până la data de 30.11.2012;
- pentru blocurile din categoriile A, C, E, F și G, cel târziu până la data de 31.07.2013.

Licențele pentru toate blocurile câștigate de un ofertant pot fi eliberate anterior datelor limită prevăzute la lit. a) și b) de mai sus, cu condiția achitării integrale a taxei de licență datorate de respectivul ofertant.

5. Calendar al procedurii de selecție

Activitate	Termen
Publicarea anunțului de participare și a caietului de sarcini	X
Termenul limită de depunere a solicitărilor de clarificări privind procedura de selecție	X+2 săptămâni
Publicarea răspunsurilor la solicitările de clarificări	X+3 săptămâni
Data limită de primire a candidaturilor (inclusiv a garanției de participare)	X+4 săptămâni
Anunțarea faptului că se impune organizarea etapei de licitație, precum și a datei de începere a rundelor primare <u>sau</u> Anunțarea faptului că nu se impune organizarea rundelor primare ale etapei de licitație, precum și anunțarea ofertanților câștigători ai blocurilor abstracte și a datei de începere a rundelor suplimentare <u>sau</u> Anunțarea faptului că nu se impune organizarea rundelor primare și/sau suplimentare ale etapei de licitație, precum și anunțarea ofertanților câștigători ai blocurile abstracte și a datei de desfășurare a rundeii de alocare	X+5 săptămâni
În cazul în care este necesară organizarea etapei de licitație:	

Activitate	Termen
- Sesiune de informare asupra regulilor licitației și a funcționării sistemului electronic suport, dedicată ofertanților	X+6 săptămâni
Lansarea licitației	X+7 săptămâni
Încheierea rundelor primare și/sau suplimentare	Y ($\geq X+7$ săptămâni)
Runda de alocare	Y+3 zile
Anunțarea rezultatelor procedurii	Y+1 săptămână
Termenul limită pentru acordarea licențelor:	
- Pentru blocurile din categoriile B și D	30.11.2012
- Pentru blocurile din categoriile A, C, E, F și G	31.07.2013

6. Mecanisme pentru asigurarea unor interese publice legitime

Prin designul procesului de licitație ANCOM a stabilit o serie de mecanisme menite să asigure interesele publice legitime pe care le urmărește:

Concurența la nivel de infrastructuri - prin impunerea unei cantități maxime de spectru pe care orice ofertant o poate dobândi în cadrul procedurii de selecție în benzile de 800 și 900 MHz, astfel încât să permită funcționarea unui număr cât mai mare de rețele în aceste benzi.

Cantitatea maximă de spectru pe care un ofertant o va putea dobândi în urma procedurii de selecție este limitată după cum urmează:

- la **2x15 MHz** pentru perioada **1.01.2013 – 5.04.2014**, în banda de **900 MHz**;
- la **2x20 MHz** pentru perioada **6.04.2014 – 5.04.2029**, cumulativ în benzile **800 MHz și 900 MHz**, cu condiția ca ofertantul să nu dețină mai mult de 2x15 MHz în oricare din benzile de 800 sau 900 de MHz.

În acest fel se creează premisa funcționării a cel puțin 4 rețele diferite la nivel național.

Concurența la nivel de servicii - prin impunerea în sarcina titularilor licențelor pe 15 ani a obligației de a oferi acces la rețea operatorilor mobili virtuali (MVNO), în condiții nediscriminatorii din punct de vedere al calității serviciului în raport cu condițiile de care beneficiază titularul pentru propriile sale servicii. Același obiectiv a fost urmărit și prin impunerea în sarcina titularilor licențelor ce vor fi acordate a obligației de a încheia acorduri de roaming național sau regional.

Reducerea decalajelor teritoriale în acoperirea cu rețele - prin impunerea unor cerințe minime de acoperire. În funcție de benzile câștigate, titularii de drepturi de utilizare a frecvențelor vor avea obligații de acoperire diferite.

Astfel, operatorii care vor câștiga blocuri în banda de 800 MHz și/sau 900 MHz vor avea obligația de a asigura, până la data de 5 aprilie 2015, acoperirea cu prioritate a unui număr de 107 localități pentru fiecare bloc câștigat. Lista acestor localități va fi furnizată de ANCOM și ea conține localitățile din România care nu au avut acoperire cu servicii de date mobile de bandă largă anul trecut. În plus față de această obligație, până la data de 5 aprilie 2019, acești câștigători vor trebui să asigure

acoperirea unor zone locuite de cel puțin 60% din populația României cu servicii de comunicații mobile, prin intermediul infrastructurii proprii.

Operatorii care vor câștiga blocuri doar în benzile de frecvențe de 1800 MHz și/sau 2600 MHz au obligația de a asigura acoperirea unor zone locuite de cel puțin 30% din populația României cu servicii de comunicații mobile, prin intermediul infrastructurii proprii, până la data de 5 aprilie 2019, cel mai târziu.

Prevenirea tezurizării spectrului - prin impunerea unui tarif anual de utilizare a spectrului într-o abordare unitară neutră și a unor clauze de utilizare.

Realizarea valorii reale a acestei resurse limitate a statului român – ANCOM a stabilit prețuri minime de pornire și a stabilit reguli de participare la licitație menite să evite înțelegerile între participanți. Astfel, nu poate participa la procedura de selecție un candidat sau ofertant care face parte din grupul altui candidat sau ofertant, este interzisă încheierea sau încercarea de încheiere a oricăror înțelegeri între participanți privind procedura de selecție, pe durata desfășurării procedurii sau anterior acesteia, participanții nu au voie să schimbe între ei informații referitoare la strategia proprie pe parcursul licitației și nu le este permis să încerce să influențeze membrii comisiei de licitație.

În cazul încălcării acestor reguli, Comisia poate proceda la eliminarea din procedură a tuturor participanților implicați și la executarea garanției de participare depusă de aceștia.

7. Durate de utilizare, prețuri de pornire

ANCOM va scoate la licitație 53 de blocuri duplex de câte 5 MHz plus 3 blocuri nepereche de câte 15 MHz în banda de 2600 MHz, împărțite în 7 categorii (A-G):

Categorie	Număr de blocuri	Banda	Mărimea blocurilor	Utilizare	Preț pornire/bloc (taxă minimă de licență) (euro)	Puncte de eligibilitate/bloc	Durata licențelor
A	6	791-821/ 832-862 MHz	2 x 5 MHz	06.04.2014 – 05.04.2029	35.000.000	175	15 ani
B	5	890-915/ 935-960 MHz	2 x 5 MHz	01.01.2013 – 05.04.2014	3.400.000	17	15 luni
C	7	880-915/ 925-960 MHz	2 x 5 MHz	06.04.2014 – 05.04.2029	40.000.000	200	15 ani
D	6	1722,7-1747,5 MHz/1817,7-1842,5 MHz	2 x 5 MHz	01.01.2013 – 05.04.2014	800.000	4	15 luni
E	15	1710-1785/ 1805-1880 MHz	2 x 5 MHz	06.04.2014 – 05.04.2029	10.000.000	50	15 ani
F	14	2500-2570/ 2620-2690 MHz	2 x 5 MHz	06.04.2014 – 05.04.2029	4.000.000	20	15 ani
G	3	2570-2615 MHz	1 x 15 MHz	06.04.2014 – 05.04.2029	3.000.000	15	15 ani

ANCOM apreciază că nivelurile propuse sunt justificate prin prisma caracteristicilor tehnico - economice ale frecvențelor care fac obiectul licențelor, permit recuperarea costurilor eliberării (evaluate de MapN la 234 milioane euro) și sunt proporționale în raport cu dinamica competitivă și circumstanțele pieței de comunicații din România. În mod particular, valorile propuse țin cont în cel mai înalt grad de criterii obiective precum dimensiunile pieței interne și de veniturile medii pe utilizator (ARPU).

De asemenea, valorile propuse sunt comparabile cu valorile rezultate din proceduri competitive de selecție în alte state ale Uniunii Europene și reflectă de o manieră rezonabilă obiectivele și criteriile relevante pentru contextul prezentei proceduri de selecție.

În vederea stabilirii valorilor minime ale licențelor, ANCOM a analizat mai multe surse de informații și a observat cu atenție rezultatele licitațiilor recente desfășurate în Uniunea Europeană. Valorile propuse de ANCOM reflectă o multitudine de factori, inclusiv: proprietățile fizice ale benzilor, cererea de spectru și implicit plafoanele de spectru aplicabile în cadrul licitației, drepturile existente în benzile de frecvență, durata și condițiile de utilizare a drepturilor ce vor fi acordate, precum și armonizarea internațională a frecvențelor care fac obiectul procedurii.

Prețurile benzilor alocate diferă și în funcție de nivelul de propagare pe care acestea îl oferă. Legile fizicii influențează factori precum distanța de propagare a semnalului și cantitatea de informații care poate fi transportată sau relația dintre mărimea antenei și frecvența radio. Spre exemplu, frecvențele joase tind să se propage pe distanțe mai mari și să pătrundă mai bine în interiorul clădirilor comparativ cu frecvențele înalte, însă sunt caracterizate de o lărgime de bandă mai mică ce poate să nu fie suficientă pentru transferul unei cantități mari de informații.

Prețurile de pornire se aprobă prin hotărâre de guvern.

8. Locul de desfășurare

Licitația se va desfășura la sediul ANCOM, unde fiecare ofertant va dispune de o încăpere dotată cu telefon, fax și acces la internet.

Pe parcursul desfășurării licitației, activitatea ofertanților și a Comisiei va fi supravegheată audio-video. Înregistrările vor fi utilizate în vederea monitorizării modului de respectare a regulilor licitației și vor fi arhivate de ANCOM la încheierea procedurii.

9. Aplicație suport

Pe parcursul licitației, atât ofertanții, cât și Comisia vor putea utiliza un sistem electronic suport pentru verificarea corectitudinii ofertelor din punct de vedere al respectării regulilor de eligibilitate și al limitărilor privind dobândirea drepturilor de utilizare. Această aplicație va fi pusă la dispoziția ofertanților de către ANCOM și va rula exclusiv pe echipamentele Autorității. ANCOM va organiza în timp util o sesiune de instruire a ofertanților cu privire la utilizarea sistemului electronic suport.

Licitarea propriu-zisă nu se va face prin intermediul aplicației, aceasta va permite doar monitorizarea situației ofertelor.